

6.17.11.4. Sanitární a pomocná zařízení

<http://www.guard7.cz/nabidka/lexikon-bozpp/pracovni-prostredi-pracovni-podminky/sanitarni-a-pomocna-zarizeni>

Požadavky na sanitární a pomocná zařízení jsou řešena v Nařízení vlády č. 361/2007 Sb. a ČSN 73 4108

Sanitární zařízení

Sanitárním zařízením pracoviště se rozumí:

 Šatna

 Umývárna a sprcha

 Záchod

Prostor sanitárního zařízení musí mít světlou výšku nejméně 2,30 m, při ploše větší než 30 m², musí být světlá výška nejméně 2,50 m. Provedení a vybavení sanitárního zařízení pracoviště musí odpovídat ČSN 73 4108. Požadavky na výslednou teplotu a výměnu vzduchu jsou upraveny v [příloze č. 10 Nařízení vlády č. 361/2007 Sb.](#)

Pomocná zařízení

Pomocným zařízením pracoviště se rozumí:

 Zařízení pro umývání pracovní obuvi, sušení pracovního oděvu a obuvi

 Místnost pro odpočinek

 Prostor pro uskladnění úklidových prostředků

Další požadavky

 Požadavky na úklid a malování

 Zásobování pitnou vodou

Oddělená šatna podle pohlaví, musí být zřízena pro zaměstnance, který musí nosit pracovní oděv a nemůže se z hygienických, epidemiologických nebo jiných důvodů převlékat v jiném prostoru. Na pracovištích do 5 zaměstnanců lze používání šaten muži a ženami oddělit časově. Na pracovištích, kde zaměstnanci nemusí používat pracovní oděv nebo obuv, musí být vyčleněn prostor pro ukládání civilního oděvu a obuvi.

Šatna se umísťuje v prostoru snadno přístupném a stavebně odděleném od pracoviště a umývárny.

Šatna musí být vybavena uzamykatelnými skříňkami tak, aby bylo každému zaměstnanci umožněno bezpečné ukládání civilního oděvu, a lavičí nebo jiným sedacím nábytkem.

Šatna, v níž se ukládá pracovní oděv, který může být znečištěn prachem, olovem, azbestem, karcinogenem, mutageny a látkami toxickými pro reprodukci a pracovní oděv určený pro práci s biologickým činitelem skupin 2, 3 nebo 4, musí mít omývatelné stěny nejméně do 1,80 m. Jestliže to povaha znečištění pracovního oděvu vyžaduje nebo jde-li o činnost epidemiologicky závažnou, musí být zajištěno oddělené ukládání pracovního a civilního oděvu.

Pro zaměstnance, který si při práci silně znečistí obuv, se umísťuje před vstupem do šatny vhodné zařízení k jejímu očištění a umytí.

Požadavky na způsob ukládání pracovního oděvu zaměstnance při práci jsou upraveny v příloze č. 10 Nařízení vlády č. 361/2007 Sb.

Řetízková šatna se může zřizovat a používat pouze na pracovištích, kde je vykonávána práce hornickým způsobem.

Pokud vzhledem k povaze práce není nezbytná po jejím ukončení celková očista těla, musí být pro zaměstnance zajištěna umývárna nebo dostačující počet umývadel s tekoucí teplou vodou. Obklady stěn sprchy a umývárny musí být provedeny do výšky 2 m. Sprcha a umývárna se umísťují v samostatných místnostech, odděleně podle pohlaví, a pokud je to možné, tak, aby navazovaly přímo dveřmi na šatnu. Na pracovišti do 5 osob lze používání umývárny nebo sprchy muži a ženami oddělit časově. Požadavky na počet umyvadel a sprch podle míry znečištění kůže a pracovního oděvu zaměstnance při práci jsou upraveny v příloze č. 10 Nařízení vlády č. 361/2007 Sb.

Pro pracoviště, na němž se vykonává práce s olovem, karcinogeny kategorie 1, mutageny kategorie 1, azbestem a vědomá činnost s biologickými činiteli skupin 2, 3 nebo 4 nebo na němž je požadována nebo nezbytná očista celého těla před započítím nebo po ukončení práce, se umísťuje průchozí sprcha mezi šatnou pro pracovní a civilní oděv – hygienická smyčka.

Záchod musí být zajištěn pro zaměstnance tak, aby nebyl od pracoviště vzdálen více než 120 m, při ztíženém přístupu 75 m. Zpravidla se zřizuje jako kabinový splachovací a v každém podlaží, v němž je pracoviště určené pro trvalou práci. Zřizuje se odděleně podle pohlaví, na pracovišti do 5 zaměstnanců celkem lze zřizovat jeden společný záchod.

Suchý nebo chemický záchod nelze zřizovat pro pracoviště určené pro trvalou práci, s výjimkou mobilního pracoviště, a pro pracoviště určené k výkonu činnosti epidemiologicky závažné.

Záchodová předsíň se zřizuje před místností se záchody a pisoáry. Pisoáry se zřizují v samostatné místnosti nebo společně se záchodovými kabinami. Pro zaměstnance vykonávajícího činnost epidemiologicky závažnou musí být v předsíni záchodu umývadlo s tekoucí teplou vodou podle zákona o ochraně veřejného zdraví, pro ostatní pracoviště umývadlo s tekoucí vodou. U suchého nebo chemického záchodu musí být zajištěny přiměřené podmínky pro umytí rukou zaměstnance.

Minimální počet záchodů se stanoví podle nejpočetněji zastoupené směny takto:

- 1 sedadlo na 10 žen,
 - 2 sedadla na 11 až 30 žen,
 - 3 sedadla na 31 až 50 žen,
 - na každých dalších 30 žen 1 další sedadlo.
-
- 1 sedadlo na 10 mužů,
 - 2 sedadla na 11 až 50 mužů,
 - na každých dalších 50 mužů 1 sedadlo.

Na pracovišti, kde se pracuje ve vnuceném pracovním tempu, se snižuje počet mužů i žen připadajících na stanovený počet sedadel o 20%.

Zařízení k omývání obuvi se zřizuje při východu na pracovištích, kde dochází ke značnému znečištění pracovní obuvi.

Zařízení na sušení pracovního oděvu a obuvi se zřizuje pro pracoviště, na němž dochází k jejich provlhnutí při práci, a musí umožňovat usušení tohoto oděvu a obuvi nejdéle za 6 hodin. Prostor musí mít omyvatelnou a nekluzkou podlahu spádovanou ke vpusti.

Místnost určená na sušení pracovního oděvu a obuvi nesmí sloužit pro poskytování první předlékařské pomoci.

Místnost pro odpočinek se zřizuje, pokud to vyžaduje bezpečnost a ochrana zdraví při práci, zejména s ohledem na vykonávanou činnost a v blízkosti pracoviště. Místnost pro odpočinek musí být dostatečně velká, větraná, osvětlena denním světlem a vytápěna nejméně na 20 °C. Vybavuje se sedacím nábytkem s opěrkami zad a stoly podle počtu zaměstnanců nejpočetněji zastoupené směny.

Pokud má sloužit i pro konzumaci jídla, musí mít v dostatečném množství zajištěnou tekoucí pitnou a teplou vodu a musí být vybavena umyvadlem, kuchyňským dřezem a zařízením na ohřívání a uchovávání jídla. Prostory určené pro odpočinek těhotných a kojících zaměstnankyň musí umožňovat odpočinek vleže.

Prostor pro uskladnění úklidových prostředků se zřizuje podle ČSN 734108.

Úklid pracoviště, sanitárních a pomocných zařízení se provádí na pracovišti s technologickým zdrojem prachu, chemických látek nebo směsí, karcinogenů, mutagenů, látek toxických pro reprodukci nebo jiných zdrojů znečištění jako nedílné součásti technologického procesu a na pracovišti s technologickým zdrojem prachu, chemických látek nebo směsí, karcinogenů, mutagenů, látek toxických pro reprodukci nebo jiných zdrojů znečištění jako sekundárních produktů z technologického procesu denně. Na pracovišti bez technologického zdroje prachu, chemických látek nebo směsí, karcinogenů, mutagenů, látek toxických pro reprodukci a jiných zdrojů znečištění se úklid provádí

podle zpracovaného harmonogramu zaměstnavatele.

Obnova maleb a nátěrů povrchů vymezujičích osvětlovaný prostor na pracovišti včetně spojovacích cest se provede podle plánu údržby, zpracovaného s přihlédnutím k udržovacímu činiteli.

Prostor určený pro práci musí být zásoben pitnou vodou v množství postačujícím pro potřeby pití zaměstnance a zajištění předlékařské pomoci a teplou tekoucí vodou pro zajištění osobní hygieny zaměstnance.

Tekoucí pitná voda musí být zřízena přímo na pracovišti při práci:

- s biologickými činiteli,
- s látkami a směsmi působícími dráždění pokožky nebo senzibilizaci,
- s toxickými a vysoce toxickými chemickými látkami a směsmi,
- s látkami a směsmi s kategorie nebezpečnosti akutní toxicita kategorie 1 a 2,
- s karcinogeny, mutageny a látky toxickými pro reprodukci,
- s chemickými látkami nebo směsmi žíravými nebo chemickými látkami nebo směsmi podle přímo použitelného předpisu Evropské unie, které mají přiřazenu třídu a kategorii nebezpečnosti žíravost kategorie 1 se standardní větou o nebezpečnosti H314,
- ve výrobě kosmetických prostředků,
- v úpravnách vod a vodovodů,
- v holičství, kadeřnictví, pedikúře, manikúře, kosmetických, masérských regeneračních a rekondičních službách,
- v provozovnách živností, při nichž je porušována integrita kůže nebo ve kterých se používají k péči o tělo speciální přístroje (solária nebo myostimulátory).

Pokud to povaha práce na těchto pracovištích vyžaduje, mimo pracovišť určených pro výkon činnosti epidemiologicky závažné, zřizují se ruční sprchy. Na pracovištích s žíravinami musí být zajištěna i možnost vyplachování oka pitnou vodou.

Voda pro technologické účely, která přichází do kontaktu s povrchem lidského těla, musí mít teplotu nejméně 32 °C

© [GUARD7](#)